

При подальших спостереженнях ми визначали, що хвороба приймає хронічний перебіг з ураженням органів дихання і травлення, характерними для цього періоду хвороби:

- катарально-слизові витоки з носової порожнини; сухий на початку, а потім вологий кашель;
- при аускультатії – вологі хрипи та жорстке бронхіальне дихання;
- при перкусії – ділянки притуплення в середніх та задніх долях легень;
- розлади моторної і секреторної функцій апарату травлення, проноси;
- загальна анемія, виснаження;
- розлади в діяльності серцево-судинної системи.

Ми вважаємо, що виявлені симптомокомплекси проявляються на фоні зростаючої інтоксикації і сенсibiliзації організму.

Найбільш патогенним в даний період є личинки і статевозрілі паразити, які призводять до механічних ушкоджень внутрішніх органів, сенсibiliзацію організму і відкривають ворота для проникнення патогенної мікрофлори.

Підсумовуючи наведене вище, ми можемо зробити висновок, що клінічні симптоми диктіокаульозу залежать від імунного стану організму тварини, від ступеню інвазії і від взаємодії гельмінтів з патогенною мікрофлорою.

УДК 636.7.09:615:616.612

ПРОДАН Вадим, здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня освіти (5 курс) на базі ОКР молодший спеціаліст за спеціальністю 211 «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – **КОЛІНЧУК Руслан**, канд. с.-г. наук
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
м. Кам'янець-Подільський, Україна

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКУВАННЯ СОБАК ПРИ ПІЄЛОНЕФРИТІ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ПРЕПАРАТУ «МАРФЛОКСАЦИНУ»

Актуальність. Захворювання нирок серед домашніх тварин, є досить поширеними на рівні з патологією шлунково-кишкового тракту та репродуктивної системи. Встановлено, що захворюваність на пієлонефрит складає близько 30% серед усіх випадків незаразної патології [1].

Частота появи захворювань підвищується у тварин старшого віку, та особливо сприйнятливими є собаки квартирного утримання, з уповільненим сечовипусканням. Встановлено, що пієлонефрит є однією із головних причин хронічної ниркової недостатності, і нерідко розвиток важкого гіпертонічного синдрому [3].

На дане захворювання, за статистикою, частіше хворіють самки, у яких захворювання розвивається слідом за циститом внаслідок руху

інфекції вгору. У самців пієлонефрит нерідко викликають урологічні захворювання, аденоми, запалення простати[2].

Метою дослідження було розробити ефективну комплексну схему лікування за пієлонефриту у собак.

Дослідження проводили на собаках, різних порід віком від 5 до 7 років, із симптомами гострого пієлонефриту. Для цього тварин було розділено на дві групи. Собак досліджували загально-клінічними методами: збір анамнезу, термометрія, огляд видимих слизових, частота дихальних рухів, поверхнева ковзна пальпація. Проводили гематологічне, біохімічне дослідження крові та сечі. Проводили ультразвукове дослідження сечового апарату: нирок, сечоводів, сечового міхура, уретри. Утримання у тварин – домашнє, відсутні прогулянки на подвір'ї, тварини мали постійний доступ до води та корму, їх постійно профілакували від ендо- та екзопаразитів різними протипаразитарними препаратами різних марок і фірм. З профілактичною метою постійно проводили вакцинації від сказу, кальцивірозу, ринотрахеїту, панлейкопенії.

Схема лікування собак першої групи включала застосування антибіотика 2% марфлосин, підшкірно, 2мл на 10кг маси тіла, 1 раз на добу, протягом 14 днів, знеболюючого засобу платифіліну у дозі 0,6 мл підшкірно один раз на добу на протязі 5 днів, імуностимулюючого, вітамінного комплексу – катозал у розрахунку 5 мл на тварину один раз на добу, підшкірно протягом 5 днів, сечогінного препарату фуросемід в дозі 0,5–1 мл на 10 кг маси тіла внутрішньом'язово один раз на добу впродовж 3 днів (таблиця 1).

Протягом 48 годин тварин витримували на дієті, з послідуочим переведенням на раціон з низьким вмістом білка.

Таблиця 1

Схема лікування за пієлонефриту у собак першої групи (n=5)

Назва препарату	Доза	Метод введення	Курс лікування
Марфлосин 2%	2мл на 10кг	підшкірно	1 раз на добу 14 днів
Платифілін	0,6 мл	підшкірно	5 днів
Катозал	5 мл на тварину	внутрішньом'язово	5 днів
Фуросемід	1 мл на 10 кг	внутрішньом'язово	3 дні

Собак другої групи лікували за схемою розробленою нами. Тваринам призначали антибіотик 2% марфлосин, підшкірно, 2 мл на 10 кг маси тіла, 1 раз на добу, протягом 14 днів, для зняття спазмів бускопан, внутрішньовенно, в дозі 0,05 мл на 1 кг маси тіла, три дні; канефрон внутрішньо по 1/4 таблетка 1-3 рази на день на протязі 14 днів, торасемід внутрішньом'язово у дозі 0,3 мг/кг один раз вдень протягом 3 днів, вітамінно-амінокислотного комплексу аміновітол внутрішньо від 10 до 20 капель розведених у воді 1 раз на добу на протязі 7 днів (таблиця 2).

Схема лікування за пієлонефриту у собак другої групи (n=5)

Назва препарату	Доза	Метод введення	Курс лікування
Марфлоксин 2%	2мл на 10кг	підшкірно	1 раз на добу 14 днів
Бускопан	0,05мл/кг	внутрішньовенно	3 дні
Канефон	1/4 таблетка	внутрішньо	7 днів
Торасемід	0,3 мг/кг	внутрішньом'язово	3 дні
Аміновітол	10-20 капель	внутрішньо	7 днів

Тварин другої групи витримували на 48 годинній дієті з послідуочим переведенням на сухий корм.

Висновок. Встановлено, що комплексна терапія, з застосуванням антибактеріального препарату Марфлоксацину, у поєднанні з низькопротеїновою дієтою сприяла покращенню загального стану тварин, зниженню загальної інтоксикації організму, поступовому відновленню функцій нирок в середньому по тваринам контрольної групи на 14 добу, для собак дослідної групи – на 10–11 добу.

Література

1. Цвіліховський М.І., Величко С.В., Шестопапка Р.І. Діагностика і лікування ниркової недостатності у собак. *Науковий вісник НАУ*. К., 2002. Вип. 55. С. 267–271.
2. Суслова, Н. І., Шульженко, Н.М., Семенов, О. В., Шкваря, М. М., Панасенко, Є. А., Глубєв, О. В., Чудінова, Є. А. Особливості діагностики та лікування гострої ниркової недостатності у собак. *Theoretical and Applied Veterinary Medicine*, 2018. 6(2), 72–78.
3. Файда В. В., Зарицький С. М. Діагностика собак за пієлонефриту. *Науковий вісник*. Полтава, 2019. с. 76.

УДК 619.616.98

СВИНАРЧУК Богдан, здобувач вищої освіти 5 курсу спеціальності «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – **КАРЧЕВСЬКА Тетяна**, канд. вет. наук, доцентка

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»,

м. Кам'янець-Подільський, Україна

СТРУКТУРА ЗАХВОРЮВАННЯ НА СКАЗ ТВАРИН У ХМЕЛЬНИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

Сказ – особливо небезпечне вірусне захворювання всіх теплокровних тварин і людини. Відноситься до інфекційних природно-вогнищевих захворювань вірусної етіології, з раневим (через покуси) механізмом передачі інфекції, ураженням центральної нервової системи. На сьогодні, мабуть, не існує території, яка вільна від сказу взагалі. В Україні дане захворювання реєструється фактично в усіх областях і природно-географічних зонах. Джерелами сказу є дикі тварини, головним чином із